

Felhasználói útmutató

NEMZETI EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAPKEZELŐ 2017

Tartalomjegyzék

1. A PROGRAM FELADATA	3
2. RENDSZERKÖVETELMÉNYEK	4
3. REGISZTRÁCIÓ	4
4. BEJELENTKEZÉS	
5. JELSZÓ MÓDOSÍTÁSA	
6. GYÓGYSZER ÉS GYÓGYÁSZATI SEGÉDESZKÖZ ADATOK FRISSÍTÉSE	
7. BETEGADATOK IMPORTÁLÁSA ELŐZŐ PROGRAMRÓL VALÓ ÁTÁLLÁSKOR	
7.1 "OEP VÉNYÍRÓ" PROGRAMRÓL VALÓ ÁTÁLLÁS	
7.2 MOJ PROGRAMRÓL VAGY ORKA KORÁBBI VERZIÓIRÓL VALÓ ÁTÁLLÁS	12
7.3 BETEGADATOK EXPORTÁLÁSA ÉS IMPORTÁLÁSA ORKA-BÓL	13
7.4 TELJES ORKA ADATBÁZIS MENTÉSE ÉS A MENTÉS VISSZAÁLLÍTÁSA	15
8. ADATBÁZIS KARBANTARTÁSA	15
9. ÚJ PÁCIENS FELVÉTELE	16
10. PÁCIENS KERESÉSE ÉS ADATAINAK MÓDOSÍTÁSA	17
11. VÉNYÍRÁS	18
11.1 Gyógyszerkeresés	
11.2 Vényírás további lépései	
11.3 NYOMTATÁSI BEÁLLÍTÁSOK	
11.3.1 Biankó vény nyomtatása	
11.4 Magisztrális készítmény felírása	
11.4.1 Magisztrális sablonok készítése	
11.6 GYÓGYSZEREK ISMÉTELT FELÍRÁSA	
12. ELLÁTÁS DOKUMENTÁLÁSA	
12.1 ÚJ ELLÁTÁS RÖGZÍTÉSE	30
12.2 Ambuláns lap nyomtatása	
12.2.1 Az Ambuláns lap nyilatkozatainak beállítása	33
13. SZAKORVOSI JAVASLAT	33
14. HÁZIORVOSI IGAZOLÁS	35
15. MAGÁNORVOSI JELENTÉS	36
16. KÜLSŐ PROGRAMMAL TÖRTÉNŐ KOMMUNIKÁCIÓ	36
16.1 Adatátvétel használata (külső programból ORKA részére)	36
16.2 ADATÁTADÁS HASZNÁLATA (ORKA-BÓL KÜLSŐ PROGRAM RÉSZÉRE)	37
16.3 ORKA-BÓL TÖRTÉNŐ ADATÁTADÁS TULAJDONSÁGAINAK BEÁLLÍTÁSA	37
17. A KÜLSŐ PROGRAMMAL TÖRTÉNŐ KOMMUNIKÁCIÓ FEJLESZTŐI LEÍRÁSA	39
17.1 Az interfész fájl mezősorrendjének specifikációja	39
17.2 AZ ORKA KÜLSŐ PROGRAMBÓL TÖRTÉNŐ MEGHÍVÁSÁHOZ SZÜKSÉGES ORKA DLL LEÍRÁSA	40

1. A program feladata

A gyógyszerrendeléshez használandó számítógépes program minősítésének szabályairól szóló 2008. január 1. óta hatályos 53/2007. (XII. 7.) egészségügyi miniszteri rendelet értelmében 2008. július 1-jétől társadalombiztosítási támogatással gyógyszert és gyógyászati segédeszközt – bizonyos speciális eseteket kivéve – kizárólag minősített számítógépes program alkalmazásával lehet rendelni. A számítógépes programok minősítését a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) végzi, a minősített programok listája megtalálható a NEAK honlapján. (www.neak.gov.hu)

Ahhoz, hogy minden orvos eleget tudjon tenni a jogszabály előírásainak, a NEAK saját, minősített programot fejlesztett, amely <u>Orvosi Recept Kitöltő Alkalmazás (ORKA)</u> néven ingyenesen letölthető honlapunkról (<u>www.neak.gov.hu/orka</u>). Az ORKA egy komplex, minősített vényíró program, aminek segítségével a felhasználók a biztonságos és hatékony gyógyszerrendeléshez szükséges információk széles köréhez férnek hozzá könnyen és gyorsan. A program a vényíráson túl alkalmas a jogszabályban meghatározott, a közgyógyellátás rendszerében alkalmazott igazolás előállítására, illetve szakorvosi jelentés készítésére.

Az **ORKA** egy egyszerű, betegellátás dokumentálására alkalmas modult is tartalmaz. Lehetőséget nyújt az ellátás során keletkező információk rögzítésére, és Ambuláns lap nyomtatására.

Természetesen ennek a programnak a használata nem kötelező, bármely piacon elérhető, minősítéssel bíró alkalmazás használható az ORKA helyett. A piacon elérhető minősített szoftverek ugyan általában nem ingyenesek, azonban olyan széleskörű kiegészítő funkciókkal rendelkezhetnek, amik bár nem függenek össze közvetlenül a vényírással, jelentősen megkönnyítik az orvosi adminisztrációs munkát. Az **ORKA** elsősorban a jogszabályokban rögzített vényírási kritériumoknak való megfelelést szolgálja, használatával a felhasználók gyorsan kapnak információt a gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök áráról, támogatásáról, a betegterhekről. Az **ORKA** segítségével nem szükséges többé különböző forrásokból kinyomozni az emelt vagy kiemelt szintű támogatáshoz szükséges indikációs pontok ("eü. pontok") szövegeit, az elfogadott BNO kódokat, és azt sem a felhasználóknak kell kideríteni, hogy milyen szakorvosi végzettség és munkahely mellett írható vagy javasolható egy-egy gyógyszer. A program ezeket az információkat az aktuális gyógyszer kiválasztásakor megmutatja, és azt is megadja, hogy a szakorvosi javaslatra írható gyógyszerek esetén a szakorvosi javaslat mennyi ideig érvényes. Az **ORKA** a térítési díj megmutatása mellett egyértelműen, színekkel jelöli az egyes készítmények eltérő térítési díjából adódó betegteher szerinti besorolást, így a Felhasználók egyszerűen és gyorsan tudnak megfelelő információt adni betegeiknek a helyettesítő készítmények térítési díjáról és a különbségekről. Az ORKA információt tartalmaz az egyes Minőségi és hatékony gyógyszerrendelés ösztönzőrendszer által monitorozott terápiás csoportokba tartozó gyógyszerek célérték feletti vagy alatti besorolásáról is. A program megmutatja azt is, hogy egy-egy támogatott készítmény forgalomban van-e, azaz elméletileg kapható-e a patikákban, vagy éppen nem elérhető, ezzel is segíti az orvosok munkáját és növeli a betegellátás biztonságát.

A NEAK fejlesztő csapata mindent megtett annak érdekében, hogy az **ORKA** a Felhasználók igényeit a lehető leginkább kiszolgálja, reméljük, az Ön tetszését is elnyeri majd. A program fejlesztése természetesen nem áll meg, észrevételeit, fejlesztési javaslatait az <u>orka@neak.gov.hu</u> elektronikus levélcímre várjuk.

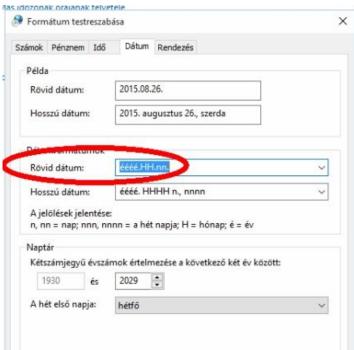
2. Rendszerkövetelmények

Az ORKA ajánlott futtatási környezete: Windows 2000, Windows XP, Windows Vista, Windows 7, Windows 8, Windows 8.1 és Windows 10 operációs rendszer.

Az ORKA esetében a minimális képernyőfelbontás 800x600, az optimális 1024x768 vagy annál nagyobb.

Az ORKA felületei esetében az egyes menüpontok, illetve beviteli mezők egymásra csúszása tapasztalható akkor, ha a képernyő DPI beállítása nem az alapértelmezett 96 DPI-re, hanem az annál nagyobb 120 DPI-re van állítva (ez a betűméret növelésére használatos beállítás), ennek megfelelően az ORKA használata esetében az ajánlott DPI érték: 96.

Windows 10 operációs rendszer esetén a megváltozott alapértelmezett rövid dátumformátum miatt az alábbi beállítások elvégzése szükséges a problémamentes működés érdekében. A Start menü, Gépház, Dátum és idő, Óra, nyelv és terület menüpontjában, a Kapcsolódó beállítások blokkban kattintson a További dátum, idő és területi beállításokra. A Dátum, idő és számformátumok módosítására kattintva a felugró ablakban a További beállításokra felugró ablak, Dátum fülén állítsa át a rövid dátumformátumot szóköz nélküli ÉÉÉÉ.HH.NN. formátumra.

1. ábra Windows 10 dátum beállítás

3. Regisztráció

A program használatának megkezdéséhez először meg kell adnia praxisa adatait, melyet a "Regisztráció" gomb megnyomása után tehet meg (lásd 2. ábra). A regisztráció során megadott adatok csak az Ön számítógépén található programban tárolódnak el, nem kerülnek be semmilyen központi adatbázisba. A program használatakor keletkező szenzitív egészségügyi adatok tehát a Felhasználó számítógépén találhatók meg, kérjük, fordítson megfelelő figyelmet az adatvédelmi és adatbiztonsági szempontokra.

2. ábra Bejelentkezés

Az alábbi adatokat kötelező megadni: (lásd 3. ábra)

- Orvos pecsétszáma
- Orvos neve
- Szolgáltató ágazati azonosítója
- Szolgáltató neve
- Megye
- Nyilatkozatok (legalább egy kiválasztása)
- Szakvizsga adatok (legalább egy kiválasztása)

Amennyiben **Pro Família** rendelésre használja a programot, a szolgáltató neve helyére célszerű beírnia, hogy "Pro Família", az ágazati azonosító helyére pedig kilenc darab nullát (000000000).

3. ábra Praxis adatai

Abban az esetben, ha az adatok hiányosan vannak kitöltve, a program nem enged továbblépni. Ha a Felhasználó minden kötelező mezőt kitöltött, akkor a "**Mentés" gomb**ra kattintva a program automatikusan visszatér a bejelentkezési képernyőhöz.

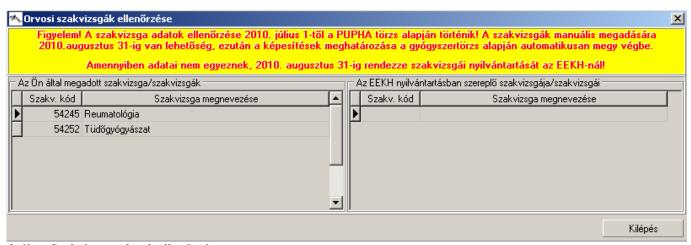
Az új felhasználó alapértelmezett jelszava: 123456. A regisztrációt követően – bejelentkezés után – kérjük, hogy haladéktalanul változtassa meg jelszavát egy olyan egyedi, csak Ön által ismert jelszóra, mely lehetőleg számokat és betűket is tartalmaz. Jelszót az "Karbantartás/Új Jelszó" menüpontban lehet változtatni, erről bővebben a Felhasználói útmutató 5. pontjánál olvashat (Jelszó módosítása).

A programban a regisztrációs oldalon megadhat egy ún. **Jelszó emlékeztetőt** egy kérdés és egy válasz formájában. Ha elfelejtette jelszavát, a bejelentkezési képernyőn, az **Elfelejtett jelszó link**re kattintva megjelenik a korábban megadott kérdés, ahol a helyes választ begépelve a rendszer visszaállítja az alapértelmezett jelszót, azaz az 123456-t.

Ha a későbbiekben valamelyik alapadatában változás áll be, a praxis adatait a pecsétszám és az ágazati azonosító kivételével a "Törzsadatok/Szolgáltató" menüpontban tudja módosítani.

A Publikus gyógyszertörzs tartalmazza az orvos pecsétszámához tartozó szakvizsgákat. Miután regisztrálta magát a rendszerbe és bejelentkezett a "Törzsadatok/Szolgáltató" menüpontban a Szakvizsga adatok blokkban található Ellenőrzés gombra kattintva nézheti meg, hogy az Ön által megadott szakvizsga adatok és a Gyógyszertörzs nyilvántartása megegyezik-e.

Amennyiben eltérés van a megadott adatok és a nyilvántartás között, az ORKA minden indulásnál figyelmezteti.

4. ábra Szakvizsga adatok ellenőrzése

Ugyanazt a praxist kétszer nem lehet regisztrálni ugyanazon a számítógépen, de egy orvos több praxist is nyilvántarthat egymástól szeparáltan a program segítségével. Egy praxis adataihoz több felhasználó pedig olyan módon férhet hozzá (pl. ugyanazon praxis orvosa és asszisztense), ha mindketten ugyanazon belépési azonosítót és jelszót használják.

A program több praxis kiszolgálására is alkalmas, ilyen esetekben minden felhasználó csak a saját praxisához és így a saját betegeinek adataihoz fér hozzá. E funkció lehetővé teszi, hogy egy számítógépen a programot több orvos is használhatja különböző időszakban, vagyis az **ORKA** kiválóan használható olyan rendelőkben, ahol több praxis működik, vagy szakrendeléseken, ahol több orvos rendel a nap különböző időszakaiban. Az ORKA a hálózaton történő, valósidejű többfelhasználós működést nem támogatja.

4. Bejelentkezés

A program a praxist az orvos pecsétszámával és az ágazati azonosítóval azonosítja. Bejelentkezéskor ezt az adatpárt kell kiválasztania a lenyíló listából és meg kell adnia a jelszavát, majd a "Belépés" gombra kell kattintani (lásd 5. ábra). Több felhasználó, illetve praxis esetén mindig az utoljára belépett orvos adatai láthatóak a bejelentkezési ablakban.

5. ábra Bejelentkezés

5. Jelszó módosítása

A programba bejelentkezett felhasználó az "Karbantartás/Új jelszó" menüpontban módosíthatja a saját belépési jelszavát. A jelszó módosításához először a régi jelszót kell megadnia, majd két alkalommal az újat. Az új jelszó hossza legalább 6 karakter kell, hogy legyen. Amennyiben a módosítás során hiba lép fel, a jelszó változatlan marad. A fellépő hibáról a program hibaüzenetet küld.

6. Gyógyszer és gyógyászati segédeszköz adatok frissítése

Első telepítéskor a program kiadásakor érvényes gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz (GYSE) állomány (másnéven PUPHA, azaz Publikus PHArma törzs/adatbázis) mindig feltelepül, Önnek csak a következő hónaptól kell a PUPHA adatbázist frissítenie. Ha az adatbázis elavulttá vált, a program a belépés után üzenetablakban figyelmezteti a felhasználót a frissítés szükségességére. Kérjük, hogy mindig időben frissítse a gyógyszer és gyógyászati segédeszköz (PUPHA) adatbázist, csak ez garantálja, hogy Ön mindig hatályos, érvényben lévő adatokkal dolgozzon. Az ORKA sem elavult, sem jövőbeni gyógyszer, ill. gyógyászati segédeszköz törzzsel nem enged frissíteni. Figyelem! 6 hónapnál elavultabb PUPHA adatbázis esetén az ORKA a PUPHA adatbázis frissítéséig nem teszi lehetővé a munkát a szükséges menüpontok elrejtésével.

A "Törzsadatok/Termékadatok" menüpontra kattintva megnyíló képernyőn szerepel az utolsó frissítés időpontja, és a rendszerben lévő PUPHA törzs érvényességének kezdete. Mivel a PUPHA törzs havonta, minden hónap első napján frissül a NEAK honlapján, így célszerű minden hónap elején megnyitni ezt a menüpontot és frissíteni az adatokat. Ha nem frissíti az adatbázisokat rendszeresen, akkor előfordulhat, hogy a felírni kívánt gyógyszer nem szerepel a programban vagy esetleg helytelen adatokkal jelenik meg.

Az adatbázisokat két módon frissítheti.

Ha a számítógépnek van Internet csatlakozása, legegyszerűbb, ha Internetről frissíti. Ehhez semmi mást nem kell tennie, mint az alapértelmezetten kiválasztott "Frissítés az Internetről" gombot kijelölve hagynia és az "Adat frissítés" gombra kattintania.

A másik lehetőség szerint először le kell töltenie a gyógyszer és GYSE adatokat együttesen tartalmazó közös "pupha_kozos.zip" kiterjesztésű összetömörített PUPHA állományt a számítógépére a NEAK honlapjáról (www.neak.gov.hu/orka).

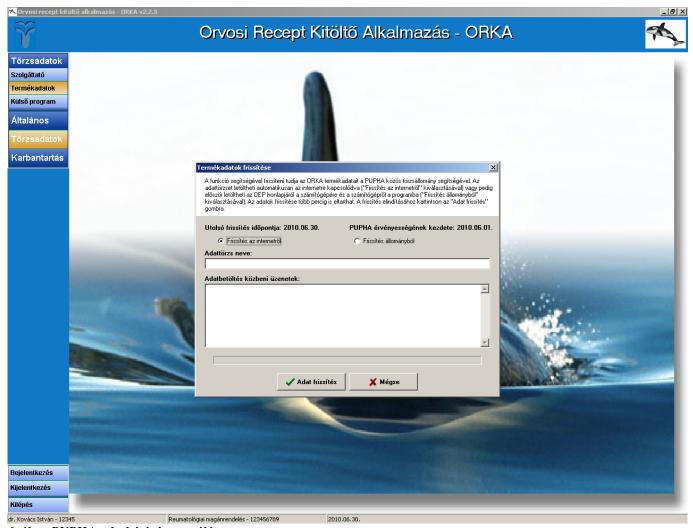
Az adatbázis az alábbi közvetlen internetcímen érhető el:

Az ORKA program adatállományból történő frissítéséhez használandó PUPHA állomány letöltése

A kicsomagolást az általánosan használt tömörítő programok bármelyikével végezheti.

Ezután a "Törzsadatok/Termékadatok" menüpontban ki kell választania a "Frissítés állományból" gombot, rá kell kattintania az "Adat frissítés" gombra és a megnyíló ablakban ki kell választania a lementett, kitömörített pupha_kozos.mdb állományt a számítógépen (lásd 6. ábra).

A betöltés viszonylag hosszú ideig tart, több percet is igénybe vehet. Kérjük, semmiképpen ne szakítsa meg a folyamatot. A hosszabb betöltési idő oka, hogy minden ilyen esetben frissülnek a gyógyszeradatok és gyógyászati segédeszköz adatok mellett az indikációs pontok, a BNO kódok, a rendelhetőséghez kapcsolódó szakorvosi adatok és minden egyéb olyan információ, ami szavatolja, hogy minden pillanatban naprakész adatokkal rendelkezzen a vényírás során.

6. ábra PUPHA adatbázis importálás

FIGYELEM!!! Amennyiben a folyamat végén hiányos frissítésre utaló hibaüzenetet kap, végezze el az adatbázis karbantartását a Felhasználói dokumentáció 8. Adatbázis karbantartása pontjában leírtaknak megfelelően, majd futtassa újra a gyógyszertörzs frissítését. Ezt követően elvileg hiba nélkül kell a folyamatnak végigmennie.

7. Betegadatok importálása előző programról való átálláskor

A programban lehetőség van a korábbi, OEP által biztosított vényíró program betegadatainak importálására. Erre akkor van szükség, amikor Ön át kíván állni az ORKA program használatára. Ezt mielőbb tanácsos megtenni, mert a NEAK a régi program használatát, az abban lévő gyógyszer és GYSE adatok frissítését már nem támogatja. Tehát ezen átállás elmulasztása esetén az Ön által használt adatok elavultak! Ezt a műveletet kétféleképpen kell elvégezni attól függően, hogy Ön az "OEP Vényíró" programról vagy pedig a "MOJ" (az ORKA elődje) néven futó programról vagy az ORKA egy korábbi verziójáról áll át az ORKA legfrissebb verziójának használatára.

7.1 "OEP Vényíró" programról való átállás

Az importálás alapfeltétele, hogy a <u>Firebird ODBC driver</u> installálva legyen a számítógépen. A Firebird ODBC driver – többek között – az alábbi címről tölthető le:

Firebird ODBC 2.2.0.148 win32.exe

A "Futtatás" gombra kattintva indul a telepítés, mely egyszerű, mindig az alapértelmezett ("Next") gombokat kell választania.

Ha megtörtént az ODBC komponens telepítése, akkor az importálást az "Általános/Betegadatok" menüpontban lehet elvégezni. A "Tallózás"-ra kattintva meg kell keresni a régi program adatbázisát, amely egy "*.fdb " kiterjesztésű fájl, és a régi program "Data" alkönyvtárában található. A legfrissebb dátumú .fdb adatbázis fájlt kell kiválasztani. Alapértelmezetten a régi program a "C:\Program Files\Oep_venyiro" vagy a "C:\Programok\Oep_venyiro" könyvtárba települt, ezért érdemes először ott keresni azt.

Amennyiben nem sikerül megtalálnia a régi program könyvtárát, úgy a régi program ikonjára jobb gombbal kattintva a "Tulajdonságok" között a "Parancsikon" fülön a "Cél:" rubrikából kiolvashatóvá válik a régi program elérési útja, ahol megtalálható a "Data" alkönyvtár és a benne lévő adatbázis.

Sikeres kiválasztást követően a bal alsó ablakban jelennek meg a régi programban regisztrált felhasználók, ebből az orvoslistából választhatja ki, hogy melyik orvos/praxis pácienseinek adatait kívánja importálni. A betöltés eredménye a jobb oldali ablakban jelenik meg (lásd 5. ábra).

Az OEP Vényíró programról az ORKA-ra való átállásnál importáláskor csak betegadatok importálódnak, vényadatok nem!

7. ábra Betegadatok importálása

7.2 MOJ programról vagy ORKA korábbi verzióiról való átállás

Mivel a MOJ program az ORKA elődjének tekinthető, a két program már ugyanazt az ".mdb" kiterjesztésű adatbázist használja. Ennek megfelelően ebben az esetben adatok importálására nincs szükség. A korábban rögzített beteg- és vényadatokat az Adatok könyvtárban található MOJ.mdb (ORKA korábbi verziói esetén az ORKA.mdb) adatbázis tartalmazza. Ha az ORKA programot ugyanabba a könyvtárba telepíti, ahol a MOJ, illetve az ORKA program korábbi verziója volt - azaz az ORKA új verzióját rátelepíti az előző verzióra - (ez alapértelmezetten a C:\Program Files\MOJ vagy a C:\Programok\MOJ könyvtár, illetve a C:\Program Files\ORKA vagy a C:\Programok\ORKA könyvtár), úgy az itt lévő Adatok könyvtárban lévő adatbázisban megmaradnak a korábbi beteg- és vényadatok. Javasoljuk, hogy a MOJ könyvtárat rátelepítés előtt kézzel nevezze át ORKA könyvtárra.

<u>Figyelem! Az Ön számára értékes beteg- és vényadatok a MOJ.mdb, illetve ORKA.mdb adatbázisban vannak elmentve, ennek biztonságára, esetleges biztonsági másolat készítésére fokozott figyelemmel ügyeljen.</u>

7.3 Betegadatok exportálása és importálása ORKA-ból

Különböző felhasználók által felvitt és különböző gépeken tárolt betegadatok exportálására és importálására a **Karbantartás**, **ORKA Exp./Imp.** menüpontban van lehetőség.

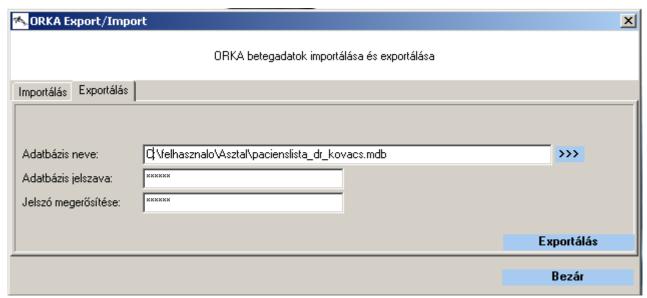

8. ábra ORKA Export/Import felület

Az **Exportálás** fülön az Adatbázis neve sorban található >>> ikonra kattintva adhatja meg az adatbázis nevét és mentési útvonalát, mely exportálás után az aktuálisan bejelentkezett felhasználóhoz tartozó páciensadatokat fogja tartalmazni. Adatbázisnévnek bármi megadható; érdemes olyan elnevezést használni, mellyel könnyen azonosítható, hogy kihez tartoznak az adatok (pl. pacienslista_dr_kovacs.mdb).

Az ORKA adatbázisának felülírásának elkerülése érdekében ajánlott az adatbázist az ORKA mappán kívülre menteni (pl. Asztal), emellett könnyebben megtalálható lesz importáláskor.

Az adatbázis nevének és elérési útvonalának megadása után az Adatbázis jelszava sorban adhatja meg azt a jelszót, mellyel titkosítja az adatokat. A jelszó minimum 6 karakter hosszú kell, hogy legyen.

9. ábra ORKA Export felület

Az elérési útvonal és a jelszó megadása után az Exportálás gombra kattintva hozza létre az ORKA a betegadatokat tartalmazó mdb fájlt.

A betegadatok importálására az **Importálás** fülön van lehetőség. Az **Adatbázis neve** sorban található >>> ikonra kattintva adhatja meg a beolvasni kívánt adatbázis elérési útvonalát, az **Adatbázis jelszava** sorba azt a jelszót adja meg, mellyel az adott adatbázis titkosítva lett. Amennyiben helyes jelszót adott meg az **Importálás** gombra kattintva az ORKA beolvassa a betegadatokat. Azok a páciensek, melyek már szerepelnek az aktuálisan bejelentkezett felhasználó adatbázisában, nem kerülnek importálásra. A művelet befejeztével megjelenő üzenet tájékoztatja, hogy hány páciens beolvasása történt meg.

10. ábra ORKA Import felület

FIGYELEM!!! Mind az Exportálás, mind az Importálás során csak az aktuálisan bejelentkezett felhasználóhoz tartozó pácienslistát lehet kimenteni, illetve beolvasni, a vény- és ellátásadatokat nem!

7.4 Teljes ORKA adatbázis mentése és a mentés visszaállítása

A teljes ORKA adatbázisról mentést a Karbantartás, Biztonsági mentés menüpontban lehet készíteni. Az Adatbázis mentése gombra kattintva adható meg a mentési útvonal, ahova az ORKA adatbázisról mentés készül. A biztonsági mentést egy másik meghajtóra, vagy pendrive-ra célszerű készíteni, így meghibásodás esetén nagyobb biztonságban lesznek az adatok.

Biztonsági mentés készítés előtt célszerű lefuttatni az adatbázis karbantartását a Karbantartás, Adatbázis karbantartása menüpontban, így az adatbázis mérete is csökkenhet. Az adatbázis karbantartásáról a Felhasználói dokumentáció 8. Adatbázis karbantartása pontjában olvashat bővebben.

11. ábra Biztonsági mentés felülete

Biztonsági mentés visszaállítása

FIGYELEM!!! Az adatok visszaállítása során fokozott figyelemmel járjon el, az esetleges adatvesztésekért felelősséget nem vállalunk! Kizárólag a fentiekben leírt biztonsági mentés funkcióval létrehozott fájl visszaállítását végezzék el!

Az ORKA beépített Biztonsági mentés funkciójával létrehozott fájl a teljes ORKA adatkört tartalmazza.

Visszaállításhoz, vagy egy újonnan telepített ORKA adatokkal történő "feltöltéséhez" keresse meg az ORKA Adatok mappáját a számítógépén. Ez alapértelmezetten a C:\ORKA\Adatok, vagy C:\Program Files\ORKA\Adatok útvonalon érhető el.

A biztonsági mentés fájlját másolja az Adatok mappába, felülírva az ott található ORKA.mdb fájlt.

FIGYELEM!!! A felülírást kizárólag abban az esetben végezze el, ha biztos benne, hogy a megfelelő mentés fájlt akarja az Adatok mappába másolni!!! Ha nem biztos benne, hogy melyik a megfelelő mentése, kérjen segítséget az elérhetőségeinken!

Amennyiben a mentés fájlt más néven mentette el a biztonsági mentés készítésekor, úgy nevezze vissza ORKA.mdb-re, mert a program csak ebben az esetben tudja olvasni az adatbázist.

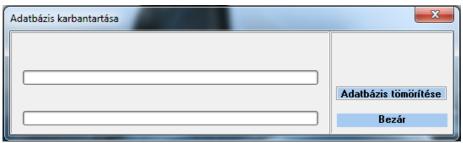
A fenti műveletet elvégezve az ORKA-ban a mentésfájlnak megfelelő adatok fognak megjelenni.

8. Adatbázis karbantartása

A rendszeres, havi gyógyszertörzs frissítésekkel az ORKA adatbázisa jelentős mértékben megnő. Amennyiben az adatbázis mérete eléri a 2 GB-os határt a program működésében hiba léphet fel, nem lehet új adatokat rögzíteni a programba. Amennyiben ezt tapasztalja, a Karbantartás, Adatbázis

karbantartása funkció futtatásával tudja az ORKA adatbázisának méretét csökkenteni. A karbantartás funkció eltávolítja az adatbázisból az ACCESS által fölöslegesen lefoglalt üres adatmezőket.

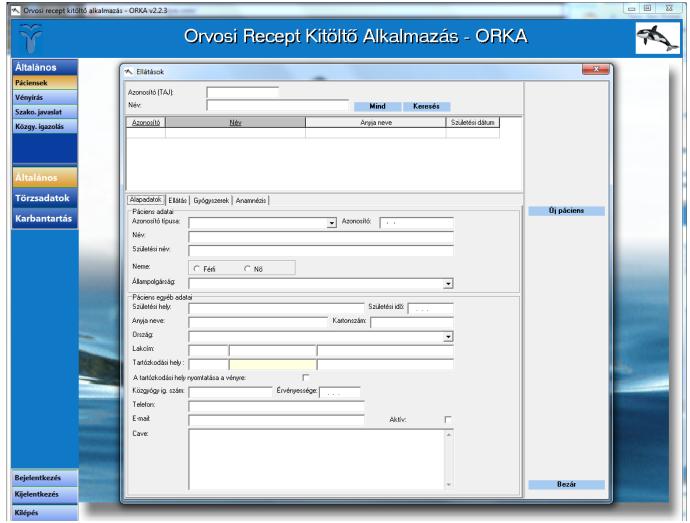
A funkció indításához a Karbantartás, Adatbázis karbantartása menüpontban kattintson az Adatbázis tömörítése gombra. Vegye figyelembe, hogy a tömörítési folyamat hosszabb időt is igénybe vehet (5-10 perc), és a művelet nem szakítható meg!

12. ábra Adatbázis karbantartása felület

9. Új páciens felvétele

Új Páciens felvételére az **Páciensek menüpontban**, az **Alapadatok fülön** található betegkartonon van lehetőség, az **Új páciens** gombra kattintva (lásd 13. ábra).

13. ábra A Betegkarton

Kötelező megadni a páciens azonosítóját (pl. TAJ számát), nevét, születési dátumát és a lakcímét. A kartonszámot a program felajánlja, de igény esetén átírható. Ha a páciens rendelkezik közgyógyellátási igazolvánnyal, akkor az igazolvány számának és érvényességi idejének előzetes rögzítése nélkül a későbbiekben nem lehetséges számára közgyógyellátás jogcímen gyógyszert felírni.

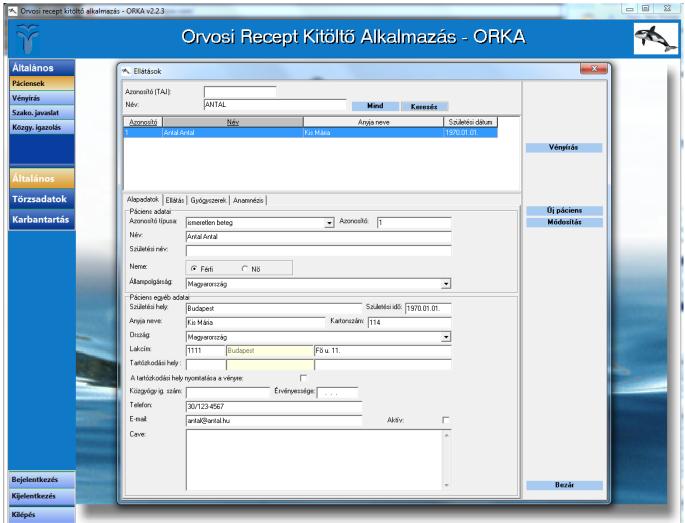
Lehetőség van külföldi lakcím megadására is, amennyiben az Ország mezőben külföldi országot ad meg. Ebben az esetben egy magyarországi tartózkodási hely megadása kötelező.

A tartózkodási hely nyomtatása a vényre jelölőnégyzettel a külföldi lakcímmel rendelkező betegek esetében a magyar tartózkodási hely kerül nyomtatásra a vényen.

A szükséges adatok kitöltése után a Rögzítés gombra kattintva mentheti el az új pácienst.

10. Páciens keresése és adatainak módosítása

Szükség esetén a rögzített betegadatokat utólag is módosíthatja az **Páciensek menüpont**ban található betegkartonon. A felület felső felén található pácienskeresőben **azonosító** (TAJ), vagy **név** alapján kereshet rá a módosítani kívánt páciensre, a **Keresés** gomb segítségével. A **Módosítás** gombra kattintva elvégezheti a szükséges változtatásokat, majd a **Rögzítés** gombbal mentheti a módosított betegkartont.

14. ábra Páciens keresése és módosítása

11. Vényírás

A **Páciensek menüpontban** első lépésként ki kell választania a pácienst, ebben a program páciens keresője van segítségére. Pácienst a páciens azonosítója (TAJ száma) vagy neve alapján is kereshet a megfelelő mezőket kitöltve és a **"Keresés" gomb**ra kattintva (lásd 14. ábra). A **"Mind" gomb**ra kattintva valamennyi páciens megjelenik a listában, ABC sorrendben.

A kikeresett pácienst a "Vényírás" gombra kattintva emelheti át a vény fejlécébe.

A Páciens kiválasztása után lehet felírni a kívánt készítményt. A gyógyszerfelíró felület az alapértelmezett "Gyógyszer" kiválasztása esetén, Magisztrális készítmény felíró felület a "Magisztrális készítmény" kiválasztása esetén, gyógyászati segédeszköz felíró felület pedig a "GYSE" kiválasztása esetén jelenik meg. A háromfajta felület között tetszőlegesen váltogathat. A "Terméknév" sorában található ">>>" gombra kattintva indul el a Gyógyszer, illetve Gyógyászati segédeszköz kereső felület.

11.1 Gyógyszerkeresés

A Terméknév, az ATC kód vagy Hatóanyagnév mezőkbe beírt név vagy névtöredék alapján tud rákeresni a gyógyszerre, majd a legördülő menüből ki kell választania azt a jogcímet, amin a gyógyszert fel kívánja írni. A találati listában már csak a beírt névnek és a kiválasztott jogcímnek megfelelő gyógyszerek listázódnak.

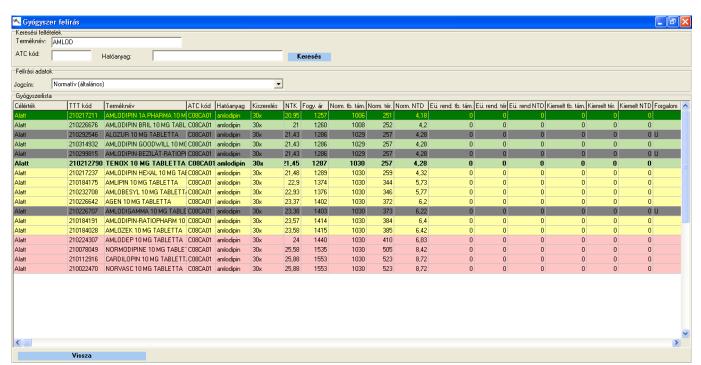
Példaként a Terméknév mezőbe az "Amlod" kifejezést beírva és a Jogcím lenyíló listából a Normatív (általános) jogcímet kiválasztva valamennyi, az "Amlod" szótöredéket tartalmazó gyógyszert megjeleníti a program, ABC sorrendben (lásd 15. ábra).

A táblázatban megjelenik a Minőségi és hatékony gyógyszerrendelés ösztönző szerinti célértékhez képesti besorolása (Célérték), a készítmény azonosító kódja (TTT kód), neve, ATC kódja, hatóanyaga, kiszerelése, napi terápiás költsége (NTK), bruttó fogyasztói ára, TB támogatása normatív jogcímen (Norm. tb. tám.), térítési díja normatív jogcímen (Norm. tér.), egy napnyi terápiára eső térítési díja normatív jogcímen (Norm. NTD), TB támogatása eü. emelt jogcímen (Eü. rend. tb. tám.), térítési díja eü. emelt jogcímen (Eü. rend. NTD), TB támogatása kiemelt jogcímen (Kiemelt tb. tám.), térítési díja kiemelt jogcímen (Kiemelt tér.), egy napnyi terápiára eső térítési díja kiemelt jogcímen (Kiemelt tér.), egy napnyi terápiára eső térítési díja kiemelt jogcímen (Kiemelt NTD), forgalomban van-e a termék (Forgalom), törölték-e a törzskönyvét (TT), mi az OGYI által meghatározott rendelhetősége (Rendelhetőség), mi az egyenértékűségi csoport kódja, amelyben található (Egyenértékűségi csop.), illetve az OGYI által adott törzskönyvi szám.

15. ábra Gyógyszerkeresés

Egy konkrét gyógyszert, például az Amlodep 10 mg tablettát kijelölve, majd pedig a "**Támogatási csoport további készítményei" gomb**ra kattintva valamennyi, 10 mg amlodipin hatóanyagot tartalmazó készítményt kilistázza a program, azokat is, melyek neve nem "Amlod"-dal kezdődik (lásd 16. ábra).

16. ábra Támogatási csoport további készítményei

Ez a funkció azért különösen hasznos, mert ezeket a készítményeket a program már térítési díj szerint rendezi sorba, így könnyedén kiválaszthatja a beteg számára a legkisebb anyagi terhet jelentő gyógyszeres terápiát. Amennyiben a táblázatban színes sorokat lát, a vastag betűvel szedett, zöld színű készítmény a referenciatermék, ami kedvező árú, és biztosan kapható a patikákban. A referenciaterméknél kedvezőbb árú gyógyszerek zöld színűek, a sárga szín a referenciatermékhez viszonyítva legfeljebb 10 százalékkal drágább, míg a piros szín a referenciatermékhez viszonyítva több mint 10 százalékkal drágább készítményeket jelöli. A szürke színnel jelzett gyógyszerek átmenetileg nem elérhető készítmények, így előfordulhat, hogy ezeket a betegek nem fogják tudni kiváltani a patikában.

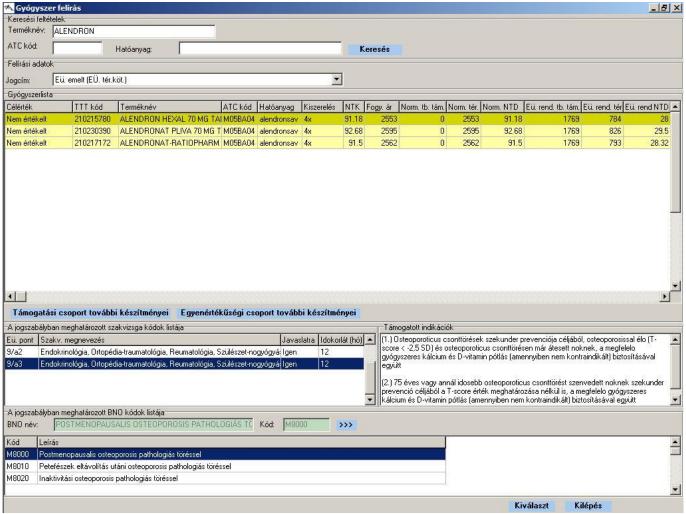
A színek segítik abban, hogy a betegének legkedvezőbb térítési díjú gyógyszeres kezelésről tájékozódjon, és egyeztessen vele a terápia esetleges módosításairól. Ezt indokolhatja, ha az eddig rendelt készítmény piros vagy sárga színnel jelenik meg az **ORKA**-ban. Felhívjuk szíves figyelmét, hogy amennyiben a készítmények színes formában jelennek meg a programban, az arra utal, hogy a biztosító ezekben az esetekben fix támogatást alkalmaz, vagyis az egységre eső társadalombiztosítási támogatás fix összegű, a különböző színű készítmények közötti árkülönbséget a betegek fizetik meg.

A színezéses kódolástól eltérő információ az első, Célérték oszlopban található, a célértéktől való eltérés irányát mutató jellemző. A **Minőségi és hatékony gyógyszerrendelés ösztönzőrendszer (MIHA)** 4 terápiás csoportban (Gyomorbántalmak és GERD, Cukorbetegség, Magas vérnyomás, Magas koleszterinés trigliceridszint) meghatározott egy ún. célértéket, amely egy forint érték, jelentése, hogy az adott terápiás csoportban átlagban mennyi társadalombiztosítási támogatás lenne optimálisan felhasználandó az adott betegség gyógyítására 1 terápiás napra. A célértéktől való eltérés irányát mutatja az adott gyógyszernél megjelenő "Felett" vagy "Alatt" megjelölés. A Minőségi és hatékony gyógyszerrendelés ösztönző által nem értékelt körbe tartozó gyógyszereket a "Nem értékelt" jelző jelöli.

A keresés eredményeként kapott listát szükség esetén szűkítheti az egyenértékű készítményekre is ("Egyenértékűségi csoport további készítményei" gomb). A támogatási csoport készítményei az esetek többségében megegyeznek az egyenértékűségi csoport készítményeivel.

Amennyiben emelt, vagy kiemelt támogatással kíván gyógyszert rendelni, az **ORKA** képes megjeleníteni a kiválasztott készítményhez tartozó eü. pontokat, a jogszabályoknak megfelelő támogatott indikációkat szövegesen, a felírhatósági diagnózisok BNO kódjait és neveit, valamint a felíráshoz szükséges szakvizsgák megnevezését is. Arról is kap információt, hogy szakorvosi javaslatra írható-e a termék, és amennyiben igen, akkor hány hónapig lehet rendelni a szakorvosi javaslat alapján (lásd 17. ábra).

Az ORKA programban az eü. emelt és eü. kiemelt jogcímeken történő felíráskor egy, a felírás jogszabálynak való megfelelőségét ellenőrző algoritmus fut végig. Az algoritmus a regisztrációkor megadott szakvizsgák és munkahelyről történt nyilatkozat alapján vizsgálja, hogy a felhasználó orvos saját jogán felírhatja-e az adott gyógyszert, ha nem, akkor szakorvosi javaslat alapján felírhatja-e, ill. a betegtől kapott szakorvosi javaslat érvényes-e még.

17. ábra Indikációhoz kötött gyógyszerrendelés

Így meggyőződhet arról, hogy a hatályos jogszabályi előírások szerint jár-e el a gyógyszerrendelés során. Célszerű a 17. ábrán látható felületen

- először kiválasztani a terméket,
- aztán a jogcímet,
- majd az indikációs pontot (eü. pontot),
- végül a megfelelő BNO kódot.

Mindezek után a "**Kiválaszt**" **gomb** megnyomásával tud visszatérni a választásai szerint kitöltött vényhez.

Az ORKA a 2.2.x verzióktól képes arra, hogy **emelt és kiemelt indikációval történő gyógyszerrendelés** esetén a következő ellenőrzéseket végrehajtsa:

- összehasonlítja a felhasználó által a regisztrációkor megadott szakvizsgákat az emelt vagy kiemelt jogcímen történő rendeléshez szükséges szakvizsgákkal,
- összehasonlítja a felhasználó által a regisztrációkor megadott munkahelyről szóló nyilatkozatot (házi orvosi vagy házi gyermekorvosi praxis, járóbeteg szakrendelés, fekvőbeteg gyógyintézet) az emelt vagy kiemelt jogcímen történő rendeléshez szükséges munkahelyekkel,
- abban az esetben, ha az adott készítményt csak kijelölt intézményben dolgozó orvos vagy szakorvos írhatja, rákérdez, hogy ezen feltétel fenn áll-e,

- ha a gyógyszer fenti feltételek alapján nem írható fel saját jogon, ellenőrzi, hogy a gyógyszer írható-e szakorvosi javaslatra,
- ha igen, ellenőrzi a szakorvosi javaslat érvényességét a felhasználó által megadott szakorvosi javaslat kiállítási dátuma alapján a szakorvosi javaslat időkorlát figyelembe vételével

A fenti ellenőrzések eredőjeként a rendszer figyelmezteti a felhasználót, illetve nem engedélyezi a felírást jogszabállyal ellentétes emelt vagy kiemelt jogcímű gyógyszerrendelések esetében.

Ha a felíró orvos a fenti feltételek valamelyikének nem felel meg, a készítményt általános (normatív) jogcímen akkor is felírhatja (feltéve, ha az adott készítmény általános (normatív) jogcímen írható).

A 17. ábrán látható, hogy például az Alendron Hexal 70 mg tablettát Endokrinológia, Ortopédia-traumatológia, Reumatológia vagy Szülészet-nőgyógyászat szakvizsgát tett orvos rendelheti (lásd Szakv. megnevezés), illetve az is, hogy javaslat alapján a házi orvos 12 hónapig jogosult felírni a készítményt. A szakvizsga megnevezések mellett jobbra olvasható az indikációs pont(ok) teljes szövege is.

Az egyes eü. pontok konkrét diagnózis szerinti megkötést is tartalmaznak, az **ORKA** automatikusan felajánlja ezen betegségek listáját (BNO kódját és megnevezését). Egy egyszerű kattintással kiválaszthatja a megfelelő kódot a jogszabályban rögzített alternatívák közül. **A BNO kód leírásának meg kell felelnie a beteg kórállapotának.**

11.2 Vényírás további lépései

A "**Kiválaszt**" **gomb** segítségével lehet továbblépni, mellyel visszajut a "Vényírás" főmenüjébe. Ezt követően már csak a mennyiséget és az adagolást kell kitölteni, illetve általános (normatív) jogcímen történő rendelés esetén itt választható ki a megfelelő BNO kód (lásd 18. ábra). Teljes áron, azaz támogatás nélkül történő gyógyszerrendelés esetén a BNO kód megadása nem kötelező.

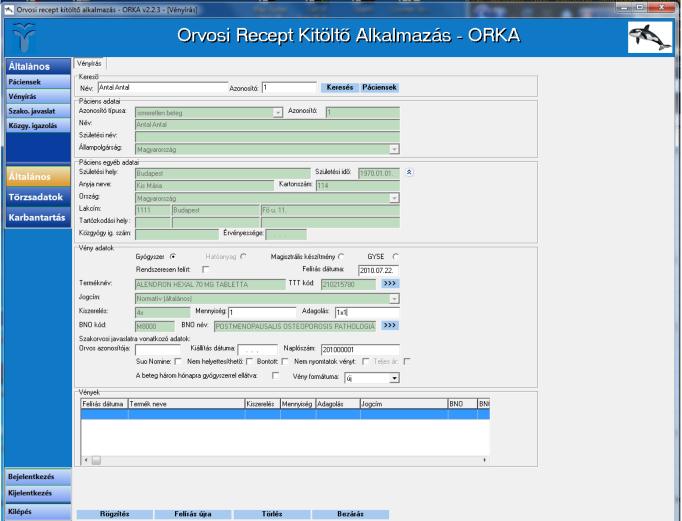
Amikor csak szakorvosi javaslatra írhat fel gyógyszert, szükséges, hogy a szakorvosi javaslatot adó orvos pecsétkódját és a szakorvosi javaslat kiállításának dátumát rögzítse a megfelelő mezőkben.

A betegellátási eseményhez kapcsolódó naplószámot a rendszer automatikusan kínálja fel, igény szerint átírható. Ezen a felületen választható ki az is, hogy a nyomtatandó vény régi vagy új formátumú.

Ha nem kívánja a vényt kinyomtatni, mert pl. csak nyilvántartásra használja a programot, akkor a "Nem nyomtatok vényt" rubrikát kell bejelölnie.

A felírt készítményt a gyógyszerész a gyógyszertárban helyettesítheti másik azonos hatóanyagot tartalmazó, egyenértékű termékkel. Ez azt is jelenti, hogy a patikában semmilyen más helyettesítés nem megengedett, a patikus nem változtathat a terápiára kiválasztott hatóanyagon. Ha a beteg csak egy bizonyos márkanevű készítményt tolerál, a hatóanyag szűk terápiás ablakkal rendelkezik, vagy más szakmai ok miatt a gyógyszertári helyettesítés nem javasolt, a "Nem helyettesíthető" mezőt kell bejelölni a programban. Kérjük, hogy ezt a lehetőséget kizárólag dokumentált szakmai indok esetén vegye igénybe!

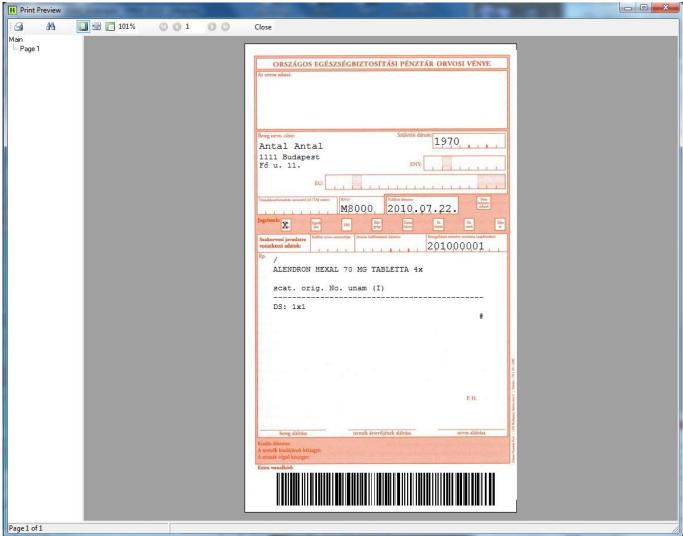
Bontott kiszerelésű készítményt a "Bontott" jelölőnégyzet kipipálásával írhat fel. A "Mennyiség" mezőt ebben az esetben a bontott tételszámnak megfelelően töltse ki. A nyomtatott vényen ezek után "scat. orig. No" helyett "amp. orig. No" fog szerepelni, majd a megadott mennyiség.

18. ábra Vényírás

A rendszeresen szedett készítmények megkülönböztetésére a **Rendszeresen felírt** négyzet bejelölésével van lehetőség. Az így megjelölt készítményeket később könnyebben visszakeresheti, gyorsítva a felírást (lásd 11.6 pont).

A "Rögzítés" gombra kattintva megjelenik a vény nyomtatási képe, melyen megtalálható minden, korábban megadott információ (lásd 19. ábra). Ezen a felületen még egyszer ellenőrizni tudja, hogy minden adatot a szándékainak megfelelően adott-e meg.

19. ábra A vény kinyomtatása előtti utolsó ellenőrzés

Ha mindent rendben talált, akkor a bal felső sarokban található nyomtató ikonra kattintva kinyomtathatja a vényt. Arra az esetre, ha valami probléma adódna a nyomtatás során, a program visszakérdez, hogy sikerült-e kinyomtatni a vényt. Amennyiben nem volt sikeres a nyomtatás, és azt válaszolja, hogy nem sikerült kinyomtatnia a vényt, akkor visszatér a vényíráshoz, és az esetleges hibák kijavítását követően ismét nyomtatást kezdeményezhet. Ilyenkor a sikertelen nyomtatás eredményeképpen nem kerül az adatbázisba az adott tétel.

Ahhoz, hogy a vényadatok elmentődjenek az adatbázisba a "Vénynyomtatás! Sikeresen kinyomtatta a vényt?" kérdésre az "**Igen" gomb**ra kell kattintania.

A kinyomtatott és elmentett vény bekerül az alsó Vények táblába.

Ha ugyanennek a páciensnek szeretne még egy készítményt felírni, akkor nem kell újra kiválasztania a beteget, mert a program kitöltve hagyja a páciens adatait, folytathatja a vényírást a következő készítmény kiválasztásával.

Ha a következő vényt egy másik páciensnek akarja felírni, akkor a "Páciensek" gombra kattintva tud a már a rendszerben szereplő páciensek között keresni.

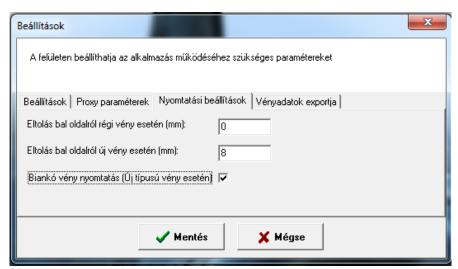
11.3 Nyomtatási beállítások

Alapvetően két fő módon lehet a nyomtatót a vény nyomtatásához konfigurálni.

Az egyik, egyszerűbb módja, ha a nyomtató Tulajdonságainál az oldalméret A4-re van beállítva. Ebben az esetben a vény behúzási helyének megfelelően az ORKA-ban tudja konfigurálni a vény A4-es lap bal szélétől való eltolásának mértékét.

A programban be lehet állítani, hogy a program egy A4-es lap bal oldalához képest hány milliméterrel tolja el a vényképet ahhoz, hogy az a kézi lapadagolóból nyomtatandó vényen a megfelelő helyre helyezze el a vényen az adatokat (lásd 20. ábra).

Ezt a funkciót a "Karbantartás/Beállítások" menüpontra kattintva megnyíló ablak "Nyomtatási beállítások" fülén éri el.

20. ábra Nyomtatási beállítások

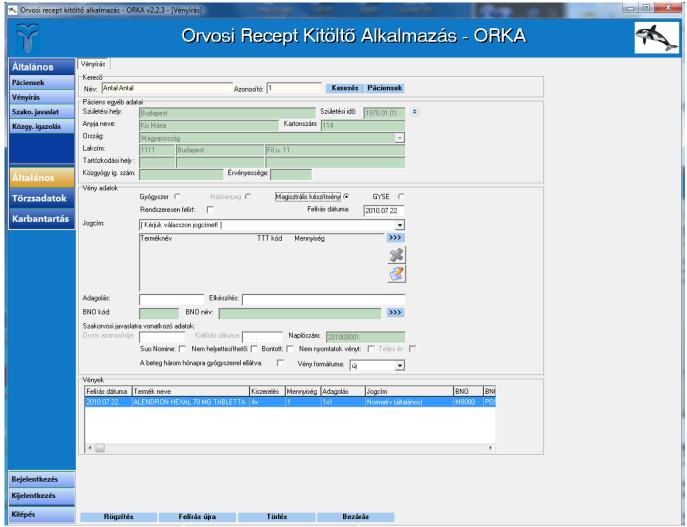
A másik lehetőség, ha a nyomtató Tulajdonságainál az Egyedi (Custom) oldalméret van beállítva. Ebben az esetben a program a nyomtatónak régi vény esetén átadja a 100.0 mm x 200.0 mm egyedi méretet, új vény esetében pedig a 122.0 mm x 210.0 mm egyedi méretet.

11.3.1 Biankó vény nyomtatása

Amennyiben biankó vényre szeretné a praxis adatait nyomtatni, a Biankó vény nyomtatás (Új típusú vény esetén) jelölőnégyzetet pipálja be. Ebben az esetben a regisztrációnál megadott praxisadatai nyomtatásra kerülnek a vény fejlécében. Biankó vény nyomtatására kizárólag új típusú vény esetén van lehetőség.

11.4 Magisztrális készítmény felírása

A már ismertetett módon válassza ki a kívánt pácienst a listából. Ezek után a Vény adatok blokkban válassza ki a "Magisztrális készítmény" opciót, ekkor megjelenik a Magisztrális felíró felület (lásd 21. ábra.).

21. ábra Magisztrális vényírás

Magisztrális készítmény Normatív (általános), illetve Közgyógy jogcímen írható fel, ezt a "Jogcím" lenyíló listából választhatja ki.

A lenyíló lista alatt található ">>>" gombra kattintva indíthatja el a gyógyszerkereső funkciót, ahol elsősorban terméknév alapján kereshet a szókezdeti karaktersor megadásával a gyógyszerkereséshez hasonlóan. Figyelem! A magisztrális készítményeknél gyakran használt alapanyagok neveit nem a hatóanyag, hanem a "Terméknév" mezőbe kell írni keresésénél. Magisztrális készítmény komponensének kiválasztásakor a gyógyszerkereső oldalon nem kell jogcímet választani, itt a teljes gyógyszertörzsben keres ilyenkor a program. A keresett komponens megtalálása és kiválasztása után a "Kiválaszt" gombra kattintva a program beemeli a kiválasztott komponenst a vényíró felületen található terméklistába. Amennyiben további komponenseket kíván hozzáadni a terméklistához, a már leírt módon a Gyógyszerkereső indításával a ">>>" gombra kattintva teheti meg.

Ha törölni szeretne egy komponenst, kattintson a Termék nevére a terméklistában, ekkor a kijelölt termék neve félkövér betűtípusúra változik, majd kattintson a lista jobb oldalán található Törlés gombra.

A kívánt komponensek kiválasztása után töltse ki a "Mennyiség" mező(ke)t és az "Adagolás" mezőt. Az "Elkészítés" mezőbe további megjegyzéseket írhat, ennek kitöltése nem kötelező.

A BNO kód kiválasztása után, a vény nyomtatásához és mentéséhez kattintson a "Rögzítés" gombra.

11.4.1 Magisztrális sablonok készítése

Az ORKA lehetőséget biztosít Sablonok létrehozására, ezzel gyakran felírt többkomponensű magisztrális készítményeinek nevet adhat és azokat elmentheti, így nem kell minden esetben összeválogatni a szükséges komponenseket, hanem pár kattintással előhívhatja azokat.

Sablon létrehozásához kattintson a Magisztrális felületen a terméklista jobb oldalán található **Sablon gomb**ra. Ekkor megjelenik a Sablonkezelő felület (lásd 22. ábra).

22. ábra Magisztrális sablon kezelése

Új sablon létrehozásához kattintson az "Új" gombra. A "Sablon elnevezése" mezőben adja meg a sablon nevét. A "Termék tételek" keret jobb felső sarkánál található ">>>" gombra kattintva a Gyógyszerkereső felületen válogathatja össze a kívánt komponenseket a szokásos módon, illetve a Sablon összeállító felületen adhatja meg az egyes mennyiségeket, valamint az elkészítésre vonatkozó utasításait a már leírt módon. A "Mentés" gombra kattintva rögzítheti sablonját.

A sablonkezelő felületen a "Sablon elnevezése" lenyíló listából választhatja ki a már rögzített sablonjait.

A "Kiválaszt" gombra kattintva tudja a vényíró felületre átvinni a felírni kívánt sablont.

A "Módosítás" gombra kattintva megnyíló szerkesztő felületen módosíthatja a már elmentett sablonjait. A szerkesztő felületen a Windows-hoz megszokott módon, a "Mentés" gombbal az aktuálisan módosított sablon komponenseit, mennyiségeit, elkészítési utasítását tudja felülírni, a "Mentés másként" gombbal

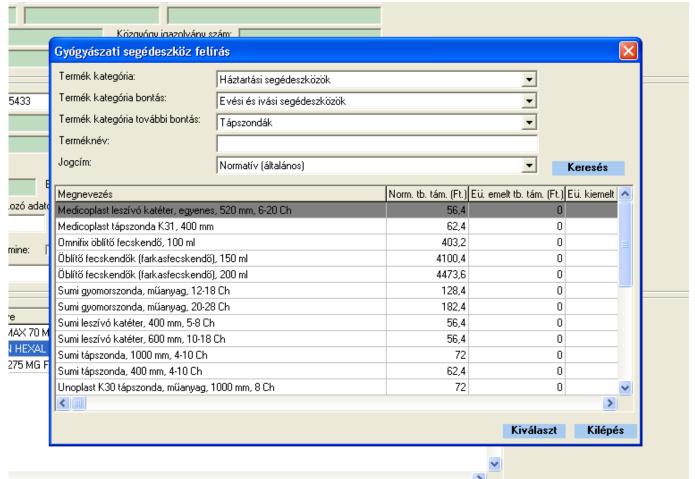
pedig egy meglévő sablon módosításával az eredetiből kiindulva új sablont hozhat létre, és mentheti el más néven.

A "Törlés" gombbal törölni tudja a már elmentett sablonokat.

Ha magisztrális készítmény felírásánál használta a sablon funkciót, a korábban felírt vények listájába a program a sablon nevét menti el, ha pedig a magisztrális készítményt sablon használata nélkül, a komponenseket egyenként összeválogatva írta fel, akkor a komponensek nevét felsorolva menti el.

11.5 Gyógyászati segédeszköz felírása

Gyógyászati segédeszközt a Vényírás oldalon lévő GYSE jelölőnégyzet bejelölésével és a "Terméknév" sorban található ">>>" gombra való kattintással kereshetünk. Gyógyászati segédeszköz kiválasztására két lehetőség áll rendelkezésre. A termékkategóriákat tartalmazó lenyíló listák segítségével lehet egyre szűkíteni a kört a felírni kívánt gyógyászati segédeszköz megtalálásáig, illetve keresni lehet a termék neve szókezdeti részletének a Terméknév mezőbe történő beírásával is (lásd 23. ábra). A kereső felületen tudja kiválasztani a felírás jogcímét. A keresést a "Keresés" gombra kattintva lehet indítani, a keresett terméket pedig a "Kiválasztás" gomb segítségével lehet beemelni a vényíró felületre.

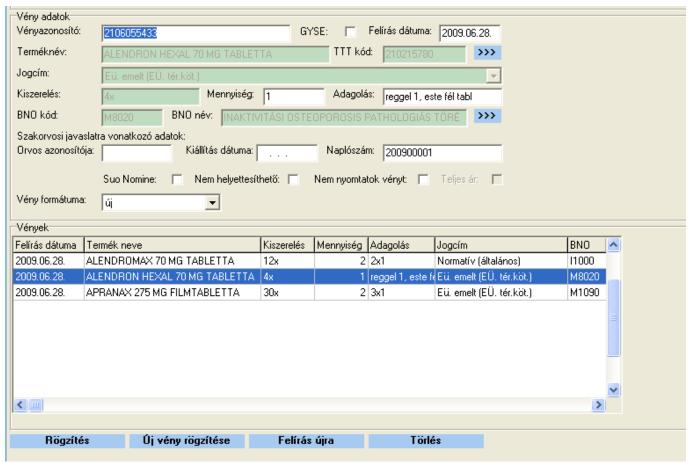
23. ábra Gyógyászati segédeszköz keresés

GYSE felírásakor lehetőség van egy vényen több termék felírására is a ">>>" **gomb**bal újra indítva a keresést

Ha a vényíró felületen törölni szeretne egy terméket, kattintson a Termék nevére a terméklistában, ekkor a kijelölt termék neve félkövér betűtípusúra változik, majd kattintson a lista jobb oldalán található **Törlés gomb**ra.

11.6 Gyógyszerek ismételt felírása

Egy krónikus betegségben szenvedő páciens esetében gyakran előfordul, hogy ugyanazt a gyógyszert kell számára hónapról hónapra újra felírnia. Lehetőség van arra is, hogy az adott betegnek korábban felírt készítményekből választva gyorsan és egyszerűen megismételjük a vényírást. Ilyenkor a Vények táblában a megfelelő vény sorára állva, és a "Felírás újra" gombra kattintva a korábbi vény adatai betöltődnek a megfelelő mezőkbe (lásd 24. ábra).

24. ábra Ismételt felírás

Amennyiben korábban kipipálta a **Rendszeresen felírt jelölőnégyzetet**, az adott vény a rendszeresen felírt gyógyszerek listájába is belekerül.

A listát a **Páciensek menüpontban**, az adott páciens kikeresése után, a **Gyógyszerek fülön** érheti el a **Rendszeresen szedett** kategória bejelölésével. A gyógyszer ismételt felírását a **Felírás újra** gombbal végezheti el (lásd 25. ábra).

25. ábra Rendszeresen szedett készítmény ismételt felírása

12. Ellátás dokumentálása

Az **Általános, Páciensek menüpontban** a páciens kiválasztása után az **Ellátás fülön** rögzíthetjük az orvosi ellátás során keletkező adatokat. Ezen az egyszerű felületen lehetőség van a panasz, a státusz, a javasolt terápia és a megállapított diagnózisok felvitelére.

Az adatok rögzítése után kinyomtathatjuk az **ambuláns lapot**, mely minden információt tartalmaz, amely az ellátás során keletkezett.

12.1 Új ellátás rögzítése

Új ellátást a páciens kiválasztása után az **Ellátás fülre** lépve az **Új ellátás gombbal** tudunk létrehozni (lásd 26. ábra). Az ORKA automatikusan a mai dátumot ajánlja fel. Egy páciensnek egy napra csak egy ellátást lehet felvinni, így amennyiben a páciensnek már volt ellátása ezen a napon, új ellátást nem rögzíthetünk, hanem a már felvitt adatokat módosíthatjuk.

A dátum jóváhagyása után tölthetőek ki a Panasz, Státusz, Terápia, Testsúly, Testhőmérséklet, Vérnyomás és a Pulzusszám mezők. Az adatok mentését a jobb oldalon található **Rögzítés gombra** kattintva hajthatjuk végre. A Rögzítés után a **Felvitel gombbal** nyithatjuk meg a BNO keresőt a **Diagnózisok hozzáadásához**.

A Rögzítés után a csökkenő időrendbe rendezett Ellátások listájában megjelenik az újonnan felvitt ellátás is. A listából visszakövethetőek az előző ellátások adatai.

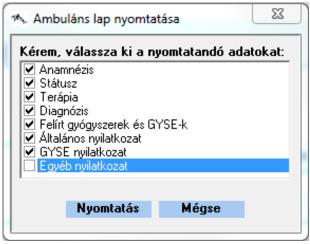
A jobb oldalon található **Módosítás gombbal** tudja az egyes ellátások adatait módosítani. A **Törlés gombbal** az éppen kijelölt ellátás törlését végezheti el.

26. ábra Az ellátás felület

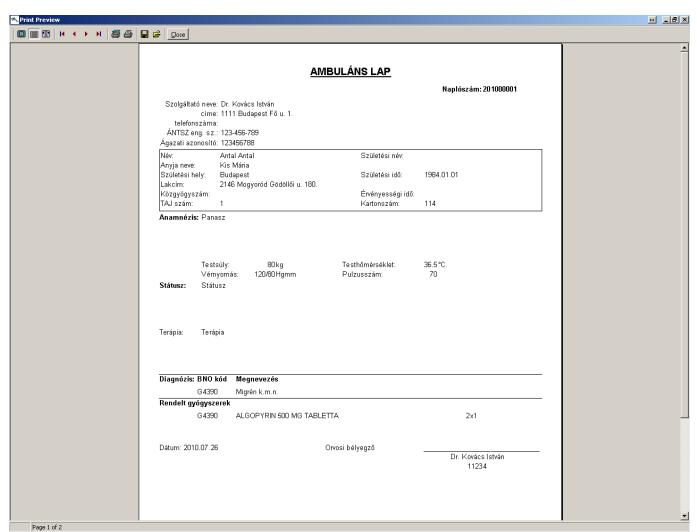
12.2 Ambuláns lap nyomtatása

Az **Ambuláns lapot** az ellátás és a diagnózisok rögzítése után az Ambuláns lap gombra kattintva nyomtathatja ki. A felugró ablakban kijelölheti, hogy mely adatok kerüljenek nyomtatásra, ezen kijelöléseket az ORKA megjegyzi, így mindig a legutoljára beállított adatok lesznek alapértelmezetten kijelölve (lásd 27. ábra).

27. ábra Az Ambuláns lapra nyomtatandó adatok kijelölése

A **Nyomtatás**ra kattintva jelenik meg az **Ambuláns lap nyomtatási előnézete** (lásd 28. ábra). Itt ellenőrizheti, hogy a nyomtatni kívánt adatok helyesek-e. Amennyiben módosítani szeretné az ellátást, a Close gombra kattintva térhet vissza az ellátás felületre.

28. ábra Az Ambuláns lap nyomtatási képe

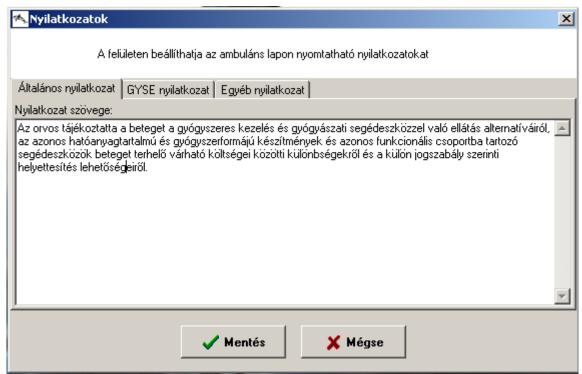
A nyomtatás a 4 nyomtatóikonra kattintva történik, két példányban.

12.2.1 Az Ambuláns lap nyilatkozatainak beállítása

Az Ambuláns lapra nyomtatható nyilatkozatok szövegét egyénileg is módosíthatja a Karbantartás, Nyilatkozatok menüpontban (lásd 29. ábra).

Az egyes nyilatkozatok hossza maximum 500 karakter lehet.

A szöveget szabadon szerkesztheti, a kívánt módosítások elvégzése után a Mentés gombra kattintva hagyhatja jóvá a módosításokat.

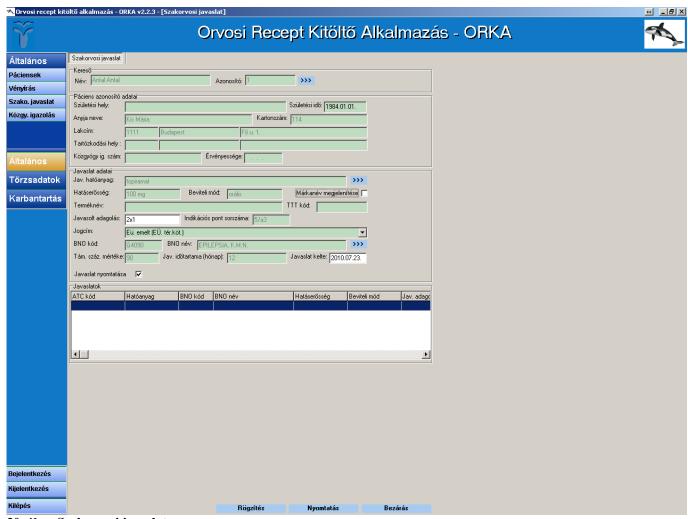
29. ábra Az Ambuláns lapra nyomtatható Nyilatkozatok beállítása

13. Szakorvosi javaslat

A program segítségével szakorvosi javaslatot is nyomtathatunk a "Páciensek/Javaslat" menüpontra kattintva (lásd 30. ábra). Szakorvosi javaslatra egyes emelt vagy kiemelt jogcímen rendelhető készítmények esetében van szükség akkor, ha az adott készítményt szakorvosi javaslatra a házi orvos is kiadhatja. Az ORKA v. 2.2.x képes arra, hogy szakorvosi javaslat készítése esetén a következő ellenőrzéseket végrehajtsa:

- összehasonlítja a felhasználó által a regisztrációkor megadott szakvizsgákat a szakorvosi javaslat kiállításához szükséges szakvizsgákkal,
- összehasonlítja a felhasználó által a regisztrációkor megadott munkahelyről szóló nyilatkozatot (házi orvosi vagy házi gyermekorvosi praxis, járóbeteg szakrendelés, fekvőbeteg gyógyintézet) a szakorvosi javaslat kiállításához szükséges munkahelyekkel,
- csak olyan készítményekhez enged szakorvosi javaslatot készíteni, ami szakorvosi javaslatra adható

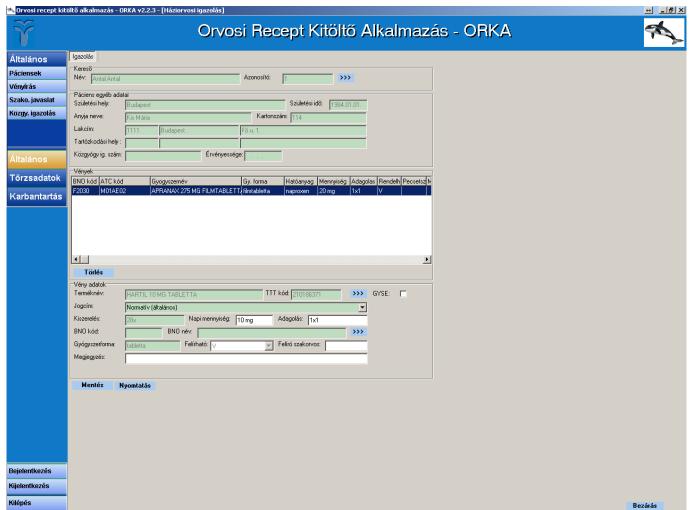
Szakorvosi javaslathoz ki kell választanunk a pácienst, akinek a javaslatot adjuk, illetve a gyógyszerkeresésnél már ismert felületen ki kell választanunk a készítményt, amire a javaslatot adjuk. A javaslat adható hatóanyagra és konkrét készítményre is, ez utóbbit a "Márkanév megjelenítése" jelölőnégyzettel jelölhetjük.

30. ábra Szakorvosi javaslat

14. Háziorvosi igazolás

A program alkalmas a közgyógyellátás igényléséhez szükséges háziorvosi igazolás elkészítésére is a "Páciensek/Igazolás" menüpontban. Ehhez – a vényíráshoz nagyon hasonló módon – először ki kell választani a pácienst a ">>>" gombra való kattintással megnyíló keresőablak segítségével. Ezt követően – ahogy a vényírásnál is – ki kell választania a felírás jogcímét, magát a gyógyszert, a BNO kódot, a mennyiséget, és az adagolást, vagyis minden adatot, amit a 63/2006. (III.27.) Kormányrendelet 10. melléklete előír (lásd 31. ábra).

31. ábra Háziorvosi igazolás

Ha minden, a páciens által rendszeresen szedett gyógyszert rögzített, a "Nyomtatás" gombra való kattintással tudja kinyomtatni az igazolást.

15. Magánorvosi jelentés

A magánorvosi jelentés készítő funkció a 2.2.1-es verziótól kezdve megszűnt, mivel a magánorvosi jelentési kötelezettséget 2010. január 1-vel a hatályos jogszabályok eltörölték.

16. Külső programmal történő kommunikáció

Az ORKA külső programokból - amennyiben azok alkalmasak az ORKA-val történő kommunikációra - képes vény felírásához szükséges gyógyszer és gyógyászati segédeszköz adatokat fogadni, illetve gyógyszer és gyógyászati segédeszköz adatokat külső programok számára átadni.

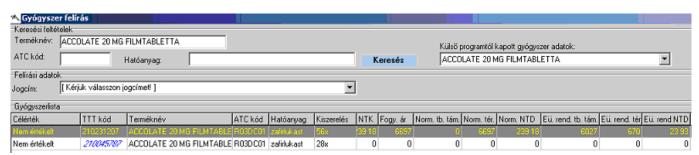
Olyan gyógyszer, illetve gyógyászati segédeszköz információs rendszerek esetén, amelyek nem rendelkeznek vényíró modullal, lehetőség van arra, hogy az információs rendszerből a kiválasztott gyógyszert vagy gyógyászati segédeszköz adatot (adatokat) az ORKA átvegye és ellássa a vényírás feladatát. Így elég a gyógyszer információs rendszerben kikeresni az adott gyógyszer(eke)t és az ORKAban keresés nélkül fel tudja írni az adott készítményt.

Másrészről az ORKA képes arra, hogy az ORKA-ban kiválasztott gyógyszer vagy gyógyászati segédeszköz adatot egy másik gyógyszer információs rendszernek átadja, így a másik rendszerben egy kattintással elérhető bővebb információt kaphat a kiválasztott készítmény tulajdonságairól, alkalmazási előírásáról, esetleges interakcióiról, nem kell a készítményt újra kikeresni.

Figyelem! Az ORKA csak az arra felkészített programokkal képes kommunikációra! Arról, hogy az Ön által használt gyógyszerinformációs program alkalmas-e az ORKA-val történő adatcserére, a program készítőjénél érdeklődhet.

16.1 Adatátvétel használata (külső programból ORKA részére)

A külső program által átadott készítmények a **Gyógyszerkereső felület**en a "**Külső programtól kapott gyógyszer adatok**" **lenyíló listá**ból választhatóak ki. A felírás ezek után a már megszokott módon történik.

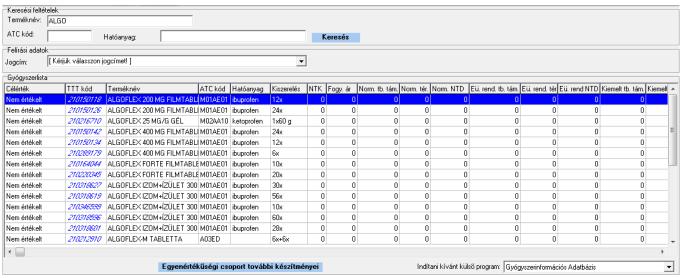
32. ábra A külső programtól kapott gyógyszerek listája a Gyógyszerkereső felületen

A külső programból átadott gyógyszeradatokat az ORKA csak a megfelelő formátumban és mezősorrendben képes beolvasni. Ezt a külső szoftver készítőjének kell lehetővé tenni. Az adatátvétel fejlesztői leírását, amely az átadásra szolgáló interfész fájl mezősorrendjét tartalmazza, a 17. fejezetben találhatják.

16.2 Adatátadás használata (ORKA-ból külső program részére)

Amennyiben a külső szoftver készítője lehetővé teszi, az ORKA képes gyógyszeradatokat átadni külső program részére. A Gyógyszerkeresőben kikeresett készítményt a készítmény nevére történő jobb egérgomb kattintással lehet átadni az "**Indítani kívánt külső program" listá**ban kiválasztott külső program részére.

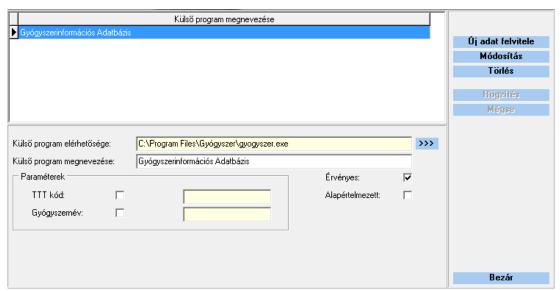
Az ehhez szükséges ORKA beállításokat a 16.3. fejezetben leírtak alapján kell megtenni.

33. ábra Az indítani kívánt külső program a Gyógyszerkereső felületen

16.3 ORKA-ból történő adatátadás tulajdonságainak beállítása

A "Törzsadatok/Külső program" menüpontban találja a külső programnak történő adatátadáshoz szükséges beállításokat. Az "Új adat felvitele" gombra történő kattintás után a "Külső program elérhetősége" mező mellett látható ">>>" gombra kattintva megnyíló könyvtárstruktúrában tudja kiválasztani a külső program (.exe kiterjesztésű fájl) helyét. A "Külső program megnevezése" mezőbe a külső program nevét kell beírni. Ez a név jelenik majd meg az ORKA-ban. Amennyiben a külső program meghívása nem az ORKA alapértelmezett paramétereivel történik, a meghívni kívánt külső program speciális paramétereit a TTT kód és a Gyógyszernév jelölőnégyzeteket bejelölve az ilyenkor aktívvá váló mezőkben lehet megadni. Az adatátadáshoz szükséges speciális paramétereket a külső program programozójának kell megadnia, annak alapján, hogy az általa készített szoftver milyen paraméter névvel képes az adatokat fogadni. Az ORKA alapértelmezetten átadott paraméterei a következőek: -OP1: TTT kód, -OP2: PUPHA törzsben szereplő pontos gyógyszernév.

34. ábra Az ORKA-ból történő adatátadás beállításainak felülete

Az "Érvényes" jelölőnégyzetet kipipálva teheti aktívvá, illetve inaktívvá az adott külső programmal történő kommunikációt, azaz amennyiben ki van pipálva a jelölőnégyzet, a külső program neve megjelenik az indítani kívánt külső programok listájában. Több külső program használata esetén az a külső program lesz az alapértelmezett, amelyiknek a beállításainál az "Alapértelmezett" jelölőnégyzet ki van pipálva.

17. A külső programmal történő kommunikáció fejlesztői leírása

Az ORKA jelenleg csak a vényfelíráshoz szükséges adatokat képes fogadni. A külső program által átadandó adatokat az ORKA mappában létrehozott kulsoadat.txt fájlból olvassa be. Az interfész fájl TXT kiterjesztésű, pontosvesszővel elválasztott adatokat tartalmazó szöveges fájl.

Az interfész fájl mezősorrendjének az alábbi táblázatban leírtaknak kell megfelelnie. Az ettől eltérő mezősorrendű és hosszúságú adatokat az ORKA nem képes beolvasni!

17.1 Az interfész fájl mezősorrendjének specifikációja

Sorszám	Mezőnév	Kötelező	Mező hosszúsága	Leírás
1	TTT kód	igen	9	A készítmény azonosítója, ez alapján történik a felírás. Gyógyszer/GYSE átadáskor kötelező!
2	PUPHA-ban szereplő név	nem	max 255	
3	Adagolás	nem	max 50	
4	Tranzakciós kód	igen	max 3	G - gyógyszer vény, S - GYSE vény, M - magisztrális vény
5	ISO kód	nem	max 15	
6	Jogcím	nem	1	Az extra vonalkódban szereplő értékeknek megfelelően (53/2007) a vény felírás jogcíme: Általános jogcím = 1 HM jogcím = 2 Közgyógyellátási jogcím = 3 Üzemi baleset = 4 Eü kiemelt (Eü rend.) jogcím = 5 Eü emelt (Eü tér. köt.) jogcím = 6 Teljes ár = 7 Eü kiemelt (Eü rend.) és közgyógyellátási jogcím együtt = 8 Eü emelt (Eü tér. köt.) és közgyógyellátási jogcím együtt = 9
7	Mennyiség	nem	max 7	

Az interfész fájl egy rekordja 31 mezőt tartalmaz, jelenleg az első hét pozíció használható adatátadásra. A további mezőket üresen, pontosvesszővel elválasztva kell megadni. A Tranzakciós kód (4. mező) átadása minden esetben kötelező. Ez alapján indítja az ORKA a megfelelő vényíró felületet. A TTT kód átadása gyógyszeradatok átadása esetén kötelező mező. Mivel jelenleg az ORKA csak gyógyszeradatok fogadására van felkészítve, így ez a mező is kötelező.

Példa az interfész fájl egy lehetséges szerkezetére:

17.2 Az ORKA külső programból történő meghívásához szükséges orka.dll leírása

Az orka.dll egyetlen eljárást tartalmaz:

procedure OrkaUsers(AOwner: TApplication; var p_felhnev: PChar; var p_jelszo: PChar; var p_szolgaltato: PChar; var err: integer); stdcall;

AOwner: a hívó alkalmazás azonosítója (input paraméter).

p_felhnev: orka felhasználó neve (csak output paraméterként használt)

p_jelszo: orka felhasználó jelszava kódolva (csak output paraméterként használt)

p_szolgaltato: orka felhasználó szolgáltató kódja (csak output paraméterként használt)

Az eljárás megjeleníti az ORKA-ban rögzített felhasználókat. A kiválasztott felhasználó adatinak visszaadásához előbb meg kell adni a kiválasztott felhasználó jelszavát, csak egyező jelszó esetén engedi a kiválasztást.

ORKA paraméteres hívása:

orka.exe -PW p_jelszo -UN p_felhnev -SU p_szolgaltato

a -PW; -UN; -SU sorrendje tetszőleges, kis- és nagybetű nincs megkülönböztetve.

Regisztrációs adatbázis bejegyzései (hol találhatók az ORKA fájljai, amik a külső program számára fontosak):

[HKEY_CURRENT_USER\Software\OEP]

[HKEY_CURRENT_USER\Software\OEP\ORKA]

"program"="C:\\Munka\\ORKA\\Source\\Output\\Orka.exe"

 $"dll"="C:\Munka\ORKA\Source\Output\orka.dll"$

 $"kulsoadat" = "C: \Munka \ORKA \Source \Output \kulsoadat.txt"$